

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY W KLASIE SZÓSTEJ

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Ocena dopuszczająca:

I KSZTALCENIE LITERACKIE I KULTUROWE (czytanie i odbiór tekstów kultury):

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto: uczeń:

- zna pojęcia: *akcja, wątek, fabuła, narrator*,
- rozpoznaje powieść fantastycznonaukową (science fiction),
- umie wymienić profesje związane z telewizją i programy telewizyjne,
- zna pojęcia: *bajka, moral, epika*,
- wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych,
- wymienia rodzaje muzeów,
- z pomocą nauczyciela wskazuje wyrazy dźwiękonaśladowcze,
- zna podstawowe cechy powieści fantasy,
- zna podstawowe cechy powieści obyczajowej i detektywistycznej,
- zna pojęcia: *Biblia, Księga Rodzaju*,
- zna motywy biblijne obecne w kulturze,
- zna pojęcie: *przypowieść*,
- czyta artykuł prasowy ze zrozumieniem.

II KSZTALCENIE JEZYKOWE

1. Gramatyka języka polskiego:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto: uczeń:

- rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy,
- wyjaśnia pojęcia: *czasownik dokonany, czasownik niedokonany*,
- z pomocą nauczyciela wyjaśnia pojęcia: *strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie*,
- wymienia rodzaje zaimków,
- wymienia nieodmienne części mowy,
- wskazuje wykrzyknik i partykułę,
- wymienia części zdania,
- przedstawia podział wypowiedzeń,
- wymienia rodzaje związków wyrazowych,
- z pomocą nauczyciela wskazuje zdanie złożone,
- wymienia typy zdań złożonych współrzędnie,
- wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe.

2. Zróżnicowanie i kultura języka. Komunikacja językowa:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto: uczeń:

- przy pomocy nauczyciela wyjaśnia pojęcie: *związek frazeologiczny*,
- zna zasady kulturalnej dyskusji,
- zna pojęcie: *perswazja*.

3. Ortografia i interpunkcja:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto: uczeń:

- potrafi zastosować pisownię zakończeń: *-dztwo, -dzki, -ctwo, -cki*,
- zna zasady użycia dwukropka,
- wymienia zasady stosowania interpunkcji w dialogach,
- wymienia zasady pisowni dużą i małą literą,

III TWORZENIE WYPOWIEDZI

1. Mówienie:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto: uczeń:

- potrafi opowiedzieć o swojej ulubionej książce,
- posługuje się pojęciami: *dyskusja, teza, argument*,
- wymienia cechy języka potocznego,
- poprawnie akcentuje wyrazy rodzime.

2. Pisanie:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto: uczeń:

- tworzy proste wypowiedzi oraz notatki na podany temat,
- zna podstawowe zasady układu graficznego charakterystyki, opisu przeżyć wewnętrznych, opowiadania twórczego, listu oficjalnego, wypowiedzi argumentacyjnej.

IV SAMOKSZTAŁCENIE:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto: uczeń:

- potrafi znaleźć wyraz w słowniku poprawnej polszczyzny i terminów literackich,
- wybiera proste informacje z różnych źródeł,
- poszerza zasób słownictwa.

Ocena dostateczna - uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

I KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE (czytanie i odbiór tekstów kultury):

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- wyjaśnia pojęcia: *akcja, wątek, fabuła, narrator*,
- charakteryzuje bohaterów tekstu,
- odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru,
- wskazuje środki stylistyczne i z pomocą nauczyciela określa ich funkcje,
- wskazuje wątek główny i wątki poboczne,
- podaje przykłady programów telewizyjnych i opisuje zadania osób przygotowujących,
- wskazuje uosobienia w bajkach i przy pomocy nauczyciela określa ich funkcje,
- wymienia cechy bajki,
- potrafi podać po dwie cechy poszczególnych muzeów,
- wymienia cechy powieści fantasy, obyczajowej i detektywistycznej,
- wymienia motywy biblijne obecne w kulturze,
- wymienia cechy gatunkowe przypowieści,
- odróżnia artykuł prasowy od innych tekstów.

II KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

1. Gramatyka języka polskiego:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- wymienia kategorie gramatyczne części mowy odmiennej,
- wskazuje w tekście formy czasowników dokonanych i niedokonanych,
- wskazuje czasowniki przechodnie i nieprzechodnie,
- tworzy odpowiednie formy zaimków,
- wymienia cechy partykuły i wykrzyknika,
- rozpoznaje poszczególne części zdania,
- wskazuje typy wypowiedzi w tekstach,
- definiuje rodzaje związków wyrazowych,
- rozpoznaje zdania złożone współrzędnie oraz ich typy,
- odróżnia głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne i nosowe.

2. Zróżnicowanie i kultura języka. Komunikacja językowa:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- rozpoznaje różne sposoby komunikowania się,
- omawia rodzaje perswazji,
- rozpoznaje związki frazeologiczne w tekście, wyjaśnia ich pochodzenie (Biblia, mitologia).

3. Ortografia i interpunkcja:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników,
- wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropek,
- wskazuje miejsca, w których należy postawić myślnik,
- zapisuje poprawnie dużą lub małą literą podane wyrazy,
- wyjaśnia, dlaczego w danym tekście zastosowano nawiasy,
- poprawnie stosuje średnik.

III TWORZENIE WYPOWIEDZI

1. Mówienie:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- świadomie dobiera różne typy wypowiedzi pojedynczych i złożonych,
- wypowiada się w logicznie połączonych zdaniach na tematy związane z rzeczywistością, lekturą,
- formułuje tezę do podanego problemu,
- wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej, a w jakich nieoficjalnej odmiany języka,
- rozumie pojęcie: *intonacja*.

2. Pisanie:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- przygotowuje materiały do napisania charakterystyki, opisu przeżyć wewnętrznych
- formułuje tezę do podanych argumentów,
- redaguje dialog,
- redaguje proste opowiadanie twórcze i krótki list oficjalny,
- stosuje wiedzę językową w zapisie.

IV SAMOKSZTAŁCENIE:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- wnotowuje proste informacje z różnych źródeł,
- wyszukuje potrzebne informacje w słowniku poprawnej polszczyzny i słowniku terminów literackich.

Ocena dobra- uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:

I KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE (czytanie i odbiór tekstów kultury):

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi,
- wymienia cechy programów telewizyjnych i ich twórców,
- wskazuje i omawia morał w bajkach,
- wymienia znane sobie muzea i przypisuje je do podanych kategorii,
- wskazuje cechy powieści fantasy, powieści obyczajowej i detektywistycznej,
- omawia funkcję środków stylistycznych w wierszu,
- wyjaśnia znaczenie i pochodzenie związków frazeologicznych pochodzących z Biblii i mitologii,
- wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści,
- wskazuje cechy artykułu prasowego.

II KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

1. Gramatyka języka polskiego:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- rozpoznaje formę wskazanej części mowy,
- tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych,
- przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną,
- zastępuje podane części mowy zaimkami,
- wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki,
- wskazuje w podanych wypowiedzeniach poszczególne części zdania,
- wskazuje związki wyrazowe w zdaniu i nazywa je,
- poprawnie łączy zdania pojedyncze w złożone,
- nazywa rodzaje zdań złożonych,
- tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie,

2. Zróżnicowanie i kultura języka. Komunikacja językowa:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- zastępuje wskazane sformułowania związkami frazeologicznymi,
- wskazuje cechy języka pisanego i mówionego,
- przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby.

3. Ortografia i interpunkcja:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- poprawnie zapisuje bezokoliczniki od podanych form osobowych,
- uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach,
- rozpoznaje, jakich znaków interpunkcyjnych brakuje w podanym tekście,
- uzasadnia pisownię dużą i małą literą,
- uzupełnia podany tekst o nawiasy,
- uzupełnia podany tekst średnikami.

III TWORZENIE WYPOWIEDZI

1. Mówienie:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto: uczeń:

- opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze,
- formułuje argumentację do podanej tezy,
- wskazuje argumenty odwołujące się do faktów oraz emocjonalne,
- poprawnie akcentuje wyrazy.

2. Pisanie:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto: uczeń:

- tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego,
- redaguje plan opisu przeżyć wewnętrznych,
- wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające,
- redaguje opowiadanie twórcze, charakterystykę i opis przeżyć wewnętrznych na podstawie planu,
- tworzy poprawny list oficjalny.

IV SAMOKSZTAŁCENIE:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto: uczeń:

- potrafi odczytać skróty i znaczenia słownikowe,
- korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny i słownika terminów literackich.

Ocena bardzo dobra- uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:

I KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE (czytanie i odbiór tekstów kultury):

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto uczeń:

- wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów,
- interpretuje wiersz,
- potrafi rozpoznać czytany tekst jako powieść fantasy, obyczajową i detektywistyczną,
- omawia specyfikę telewizji jako medium,
- odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń,
- odnajduje motywy biblijne i mitologiczne w tekstach kultury,
- wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści,
- identyfikuje tekst jako artykuł prasowy.

II KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

1. Gramatyka języka polskiego:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto uczeń:

- stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście,
- stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście,
- stosuje konstrukcję czynną i bierną w praktyce,
- używa krótszych i dłuższych form zaimków,
- używa partykuł i wykrzykników w tekście,
- klasyfikuje związki wyrazowe,
- wykonuje wykresy zdań złożonych,
- samodzielnie wskazuje głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne i nosowe.

2. Zróżnicowanie i kultura języka. Komunikacja językowa:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto uczeń:

- formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań,
- posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji,
- rozróżnia synonimy i antonimy.

3. Ortografia i interpunkcja:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto uczeń:

- tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników (końcówki *-dzki, -cki*),
- stosuje dwukropek we własnych tekstach,
- tworzy tekst, w którym bezbłędnie zapisuje wyrazy dużą i małą literą,
- redaguje tekst z użyciem nawiasów,
- układa tekst z zastosowaniem średników.

III TWORZENIE WYPOWIEDZI

1. Mówienie:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto uczeń:

- aktywnie uczestniczy w dyskusji, podając odpowiednie argumenty,
- uogólnia, podsumowuje, porównuje,
- czyta podany tekst, poprawnie akcentując wszystkie wyrazy.

2. Pisanie:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- tworzy charakterystykę postaci, opis przeżyć wewnętrznych, wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające, list oficjalny, wypowiedź argumentacyjną poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym i składniowym.

IV SAMOKSZTAŁCENIE:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- wykorzystuje odpowiedni słownik przy tworzeniu własnych tekstów,
- porównuje ze sobą informacje z różnych źródeł.

Ocena celująca- uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

I KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE (czytanie i odbiór tekstów kultury):

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- podejmuje dyskusję na omawiany temat,
- wskazuje elementy przypowieści, powieści fantasy, powieści obyczajowej i detektywistycznej, potrafi je omówić,
- omawia różne teksty kultury.

II KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- świadomie stosuje wiedzę językową w zapisie własnych tekstów.

III TWORZENIE WYPOWIEDZI

1. Mówienie:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- formułuje i rozwiązuje problemy badawcze,
- podejmuje rozmowę na temat przeczytanego tekstu spoza kanonu lektur, omawia go w odniesieniu do innych tekstów kultury.

2. Pisanie:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- tworzy samodzielne wypowiedzi w różnych konwencjach poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, składniowym i fleksyjnym,

IV SAMOKSZTAŁCENIE:

Wiadomości i umiejętności obowiązujące w klasie czwartej i piątej, a ponadto:
uczeń:

- wykorzystuje informacje z różnych źródeł we własnych wypowiedziach ustnych lub pisemnych głównie o charakterze argumentacyjnym.

W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie "+" i "-", gdzie "+" oznacza osiągnięcia ucznia bliższe wyższej kategorii wymagań, "-" - niższej kategorii wymagań.

Stopień ze znakiem plus (+) otrzymuje uczeń, którego wiadomości i umiejętności wykraczają nieznacznie ponad wymagania dla danego stopnia.

Stopień ze znakiem minus (-) otrzymuje uczeń, którego wiadomości i umiejętności wykazują drobne braki w zakresie wymagań dla danego stopnia.

Rodzaj stosowanej symboliki w zapisach w dzienniku lekcyjnym jest znany uczniom i rodzicom.

Stosuje się następujący przelicznik przy ocenianiu bieżącym:

Ocena	Procent
6	96 - 100
5+	91 - 95
5	86 - 90
5-	81 - 85
4+	76 - 80
4	71 - 75
4-	66 - 70
3+	61 - 65
3	51 - 60
3-	46 - 50
2+	41 - 45
2	35 - 40
2-	30 - 34
1	0 - 29

Dla uczniów z dostosowaniem wymagań edukacyjnych (posiadających opinię lub orzeczenie PPP) dostosowania wprowadzamy indywidualnie dla każdego ucznia zgodnie z zaleceniami Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.